

Lausunto 4.11.

1. Rahapeliautomaatit

Rahapeliautomaatit pois julkisista tiloista. Tällä muutetaan aikaisempaa käytäntöä, jossa rahapelaaminen on ollut ikään kuin itsestään selvästi kansalaisten arkeen kuuluva asia. Rahapelaaminen ei ole mikään harmiton harrastus, vaan pahimmillaan aiheuttaa merkittävää kärsimystä: taloudellisia, terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja kansalaisille.

Automaattien sijoittaminen pois julkisista tiloista suojelee erityisesti lapsia ja nuoria sosiaalistumasta rahapelaamiseen. Tiedämme, että nykyinen ikärajavaltonta ei toimi, eikä toimisi tunnistauneenakaan, sillä automaattilla saattaa pelata täysi-ikäinen henkilö Veikkaus-tunnuksellaan ja ympärillä häärii alaikäinen posse kannustamassa pelaajaa.

2. Markkinointi

Rahapelien markkinoinnille selkeät rajat siitä missä, kuinka paljon ja millaista mainontaa saa toteuttaa. Meillä ei voi olla sellaista käytäntöä, että asiakas ei voi mennä kioskille kohtaamatta jo ulkopuolella ylitsevuotavaa rahapelimainontaa, ulkona on rahapelejä mainostava ständi ja ikkunat on tapiseerattu pelivoitto tiedotteilla (mainoksilla). Sisällä varsinaista mainontaa ei nykyään ole tarvittukaan, kun yhdellä seinällä on pelikoneet, toisella veikkauskuponkien täyttöpiste ja kassalla päätilan vie arpojen myynti.

Rahapelien tulevan markkinoinnin pitäisi sisältää asiallista tietoa voittomahdollisuuksista ja todennäköisyyksistä sekä myös ongelmapelaamisesta → pelikoneet pelisaleissa, verkkopelaaminen. Mainonnassa huomioitava ohjaus auttavien tahojen pakeille.

Kansalaisviestintää haitoista markkinoinnin lisäksi, tietoisuus pelihaitoista arkipäiväisemmäksi, stigman purku.

Räikein esimerkki markkinoinnista on tietysti laitton markkinointi, jonka tiimoilta valvonta loistaa kädettömyydellään. Ulkomaisten casinoiden mainosaika ulkomaisilla tv-kanavilla on tolkutonta, esimerkkinä Paramount-kanava, jolla joka toinen mainos (v. 2019) oli ulkomaisen netticasinon mainos.

3. Vahva tunnistauminen ja vahvat pelihaittatyökalut

Vahva tunnistauminen koskemaan kaikkea Veikkauksen rahapelaamista. Tunnistauminen pelisaleissa pelitapahtuman yhteydessä.

Kuluttajan omaehtoiset, mutta sen lisäksi Veikkauksen asettamat pelihaittojen näkökulmasta riittävän alhaiset kulutus- sekä aikarajat.

Kaikkea pelaamista koskevat hallintatyökalut. Yksinkertainen ja heti voimaan astuva riittävän pitkä peliesto, joka koskee kaikkea pelaamista.

Ohjaaminen auttavien tahojen pakeille, selkeästi osaksi hallintatyökaluja.

4. Yksinoikeusjärjestelmän suojaaminen

Sospedin käsityksen mukaan yksinoikeusjärjestelmä on rahapelihaittojen hallitsemisen näkökulmasta paras järjestelmä. Yhtä toimijaa on helpompi valvoa ja säännellä. Lisenssijärjestelmässä olemme joka tapauksessa markkinatalouden armoilla: useampi toimija, enemmän pelitarjontaa, enemmän markkinointia.

Ulkomaisten rahapelitoimijoiden elämän tekeminen vaikeaksi. Rahansiirtojen estäminen pelitileille sekä voittojen kotiuttamisen estäminen.

Kysynnän kanavoiminen on haaste. Koska *ON tämä* sisäänkirjoitettu ongelma systeemissä →
Rahapeliuottojen yhteys edunsaajiin. Se estää järkevän pelihaittapolitiikan tekemisen.

Jos on niin, että tuotoilla edelleen rahoitetaan sote-järjestöjä, kulttuuria ja liikuntaa, niin rahapelaamiselle joudutaan todennäköisesti edelleen asettamaan sellaisia tuotto-odotuksia, jotka lyövät tehokasta sääntelyä ja rahapelihaittojen ehkäisyä korville. Rahapelaamisen tuotto-odotukset on pystyttävä asettamaan riittävän alhaalle ja kytkös edunsaajiin on purettava.

Jari Hartikainen, päällikkö

Pelirajat'on -toiminta

Sosped-säätiö